

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.507/2023/4.
A felperes:	Felperes (felperes címe.)
A felperes képviselője:	Tettrekész Magyar Rendőrség Szakszervezete (eljáró kamarai jogtanácsos: dr. Patonai Nóra) (felperesi képviselő címe)
Az alperes:	Nógrád Vármegyei Rendőr-főkapitányság (3100 Salgótarján, Rákóczi út 40.)
Az alperes képviselője:	dr. Csonka Pál kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díjjal kapcsolatos közszolgálati jogviszonyból származó közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (14. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Budapest Környéki Törvényszék 14.K.702.525/2021/13. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a 2018. szeptember 1. napjától 2021. július 31. napjáig terjedő időszakban (a továbbiakban: perbeli időszak) az alperes hivatásos állományú tagjaként a helység1 Rendőrkapitányság Osztály1 Alosztály1 állományában, település1, település1-település2 szolgálatteljesítési helyen (működési körzetben) teljesített szolgálatot körzeti megbízotti beosztásban. A perbeli időszakban rendszeresen a működési körzetén kívül a kinevezése szerinti beosztásába nem tartozó feladatokat (forrányomos és kísérőori szolgálat, mezőőrrel közös szolgálattelátás, körözési, közlekedési és akció1 akciókban részvétel, akció2, vasút, komplex és quad akciókban végzett gyalogos járőri ellenőrzések /mozgó/, gépkocsizó járőri /URH/, választási, illetve vírushelyzettel összefüggő járőri ellenőrző tevékenység /korlátozási, kijárási, COVID járőr/, megállítási, illetve traffipaxos közlekedési, migrációs „A” és útvonal ellenőrzés, szórakozóhelyek, házi őrzetesek ellenőrzése, határellenőrzés) is ellátott ellentételezés nélkül, az emiatt benyújtott szolgálattel panaszát az alperes vezetője elutasította.

A felperes keresete, az alperes védírata

[2] A felperes a keresetében a perbeli időszakra 1.217.475 forint megbízási díj, és annak 2020. március 1. napjától számított késedelmi kamata megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Keresetét a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálattel jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 4. §-ára, 11. §-ára, 71. § (1) bekezdés c) pontjára, (5) bekezdésére, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálattel beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 30/2015. BMr.) 2. számú mellékletére, a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 35. § (6) bekezdésére, a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (a továbbiakban: KMB Szabályzat), a forrányomos tevékenység egységes végrehajtásáról szóló 22/2017. (VI. 22.) ORFK utasítás (a továbbiakban: 22/2017. ORFK utasítás), a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 6. § (1) bekezdés b) pontjára, valamint az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésére alapította. A megbízási díj igényelt havi mértékét a rendvédelmi illetményalap 100%-os mértékében jelölte meg azzal, hogy 2019. január-február, 2020. január, 2021. április és július hónapok tekintetében az illetményalap összege kapcsán a 0,5 szorzószámot rögzítette.

[3] Az alperes védírataiban a követelés jogalapját vitatva a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[4] Az elsőfokú bíróság ítéletével a kereseti kérelem szerinti – késedelmi kamattal növelt – 1.217.475 forint megbízási díj megfizetésére kötelezte az alperest. Döntését a Hszt. 2. § 25. pontjában, 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a 30/2015. BMr. 2. számú mellékletében, a KMB Szabályzat 2., 3. d) pontjaiban, 20-22., 24-25., 37. és 57. pontjaiban, a Járőr- és Őrszolgálati Szabályzatról szóló 13/2017. (III.24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: Járőr Szabályzat) 4-5., 10., 60-61. pontjaiban, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 69-70. §-aiban, valamint a 22/2017. ORFK utasítás 4. és 7. pontjaiban foglaltakra alapította. Megállapította, hogy a felperes a hivatásos állomány tagjaként átmeneti jelleggel megbízható volt a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával többletfeladatként. A KMB Szabályzat egyértelműen, kógens módon meghatározza az ellátandó feladatok körét, a munkáltatónak ehhez kell igazodnia a munkaköri leírás elkészítésekor, az abban foglaltak korlátlanul nem bővíthetők (Mfv.I.10.751/2016/4.). A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 69. és 70. §-ait elemezve, a KMB Szabályzat és a Járőr Szabályzat egyes rendelkezéseit összevetve kiemelte, hogy a körzeti megbízott és a járőr feladatai elválnak egymástól, még akkor is, ha egyes részfeladatok tekintetében átfedés tapasztalható. A körzeti megbízott beosztása nem foglalja magába a járőri beosztást. A lefolytatott bizonyítás alapján megállapította, hogy a felperes a KMB Szabályzat 24. pontjában foglaltakkal szemben a működési körzetén kívül rendszeresen ellátott a beosztásába nem tartozó járőri feladatokat. A forrányomos tevékenység ugyancsak nem tekinthető a KMB Szabályzat szerinti feladatellátásnak. Nem fogadta el az alperes hivatkozását a KMB Szabályzat 21.c) pontjában foglalt különleges jogrendre (veszélyhelyzetre), mert a perbeli időszak elején még nem állt fenn veszélyhelyzet, továbbá a felperes többletfeladatok ellátására történő utasítására nem csak eseti jelleggel került sor. Nem tartotta alaposnak az alperes azon hivatkozását sem, hogy a járőri feladatok a körzeti megbízotti feladatokhoz képest alacsonyabb beosztáshoz tartoznak, a Hszt. ugyanis nem csak a magasabb beosztásra írja elő a megbízási díj fizetésének kötelezettségét. Az irányadó ítélkezési gyakorlatra utalással megállapította, hogy az ellátott feladatok a felperes szolgálati beosztásához nem tartozó többletfeladatoknak minősülnek, melyekért a felperes részére a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján megbízási díj jár. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemnek megfelelően, a rendvédelmi illetményalap 100%-ában határozta meg figyelemmel arra, hogy az összegszerűséget az alperes nem vitatta, továbbá a felperes a többletfeladatokat folyamatosan, munkaidejének jelentős részében látta el.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[5] Az alperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes pervesztességének megállapítását – tartalma szerint a kereset elutasítását – kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az ítéletében helytelen következtetéseket vont le, ugyanis a felperes a szolgálati jogviszony létesítésével önként vállalta, hogy a Hszt. 13. § (1)-(2) bekezdéseiben foglalt előírások rá is vonatkoznak, amelyekre tekintettel a számára jogszerűen előírt és meghatározott feladatokat köteles ellátni. A Hszt. 71. § (1) bekezdésében hivatkozott megbízási esetei nem álltak fenn, mivel a felperes a körzeti megbízotti körzeten kívüli „járőr jellegű” szolgálati feladatokat nem az eredeti szolgálati beosztása mellett, többletfeladatként, hanem a körzeti megbízotti beosztásához tartozó munkaköre helyett, az aznapra meghatározott „egyéb” szolgálati feladatként hajtotta végre. A hivatásos állomány tagja által ellátott alacsonyabb besorolású beosztáshoz tartozó feladatok elvégzése esetén nem

beszélhetünk olyan magasabb felelősségi körről, amely a Hszt. 71. §-a szerinti megbízási díjra való jogosultságot megalapozná. A 2016. január 1. napjától hatályos KMB Szabályzat 21. pontja értelmében a körzeti megbízott a működési körzetéből eseti jelleggel a fokozott ellenőrzés elrendelése esetén, valamint a különleges jogrend alkalmával, a 22. pontja alapján a megyei rendőrfőkapitány rendészeti rendőrfőkapitány-helyettesének eseti, írásos engedélyével, legfeljebb egy hónap időtartamra elvonható volt. A KMB Szabályzat 24. pontja szerint a körzeti megbízott járőr vezetőjeként közterületi szolgálat végrehajtására járőrrel közösen beosztható; az ilyen jellegű vegyes összetételű szolgálati forma esetében a tevékenységét a továbbiakban is a KMB Szabályzat szerint látja el. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv tevékenység-irányítási központjai, egyes rendőri szervek ügyeletei, valamint a segélyhívásokat fogadó központok egységes működéséről szóló 57/2013. (XII. 21.) ORFK utasítás 46/A. pontja alapján a TIK ügyeletes irányítja a közterületi szolgálatokat, mely alól a körzeti megbízott sem képez kivételt. A felperes a fokozott, a akció1 módszeres, az ittas, az ittas komplex és a akció2 ellenőrzésekkel kapcsolatban a KMB Szabályzat 21.b) pontja szerint járt el, egyebekben pedig a körzeti megbízott feladatai közé tartozik a KMB Szabályzat 54-55. pontjaiban foglalt közlekedéssel kapcsolatos tevékenységek végzése. A rendezvények biztosítása a KMB Szabályzat 51. pontja alapján, az idegenrendészeti feladat a 46. pont f) alpontja alapján szintén a körzeti megbízott feladata, ahogyan bűnügyi tevékenységnek minősülő forrányomos (VI. fejezet 3. alfejezete), illetve körözéssel (68. pont) összefüggő feladatai is vannak. A veszélyhelyzet időtartama alatt az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve a következmények elhárítása érdekében elsőként 2020. március 11-én kihirdetett, majd többször meghosszabbított különleges jogrend idején a körzeti megbízott a működési körzetéből engedély nélkül is elvonható volt. A pandémia időszakában – a járvány megfékezése érdekében – felsőbbrendű közügy volt a közegészségügyi, járványügyi feladatok ellátása, amelyből az állomány minden tagja kivette a részét.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az okirati bizonyítékok alapján helyes jogi következtetést vont le, a releváns jogszabályi rendelkezéseket azok teljességében figyelembe vette és megfelelően értelmezte. Kiemelte, hogy a kimutatások szerint a körzeti megbízotti beosztásához nem tartozó feladatokat úgy látta el, hogy az eredeti beosztásához tartozó feladatok elvégzése alól nem került mentesítésre. A többletfeladatok elvégzése után – a Kúria következetes ítélkezési gyakorlatára is figyelemmel – megbízási díjra jogosult.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés az alábbiak szerint nem alapos.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 108. § (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a helyesen felhívott jogszabályi rendelkezések megfelelő alkalmazásával, a Kúria e tárgykörben hozott határozatainak figyelembevételével megalapozottan és jogszerűen

kötelezte az alperest megbízási díj fizetésére. Döntésének helytálló indokaival az ítéltábla egyetértett, a fellebbezésben foglaltakra figyelemmel pedig az alábbiakra mutat rá.

[9] Az alperes a fellebbezésében a megbízási díj jogalapját a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának, valamint (2)-(5) bekezdéseinek megsértésére hivatkozással vitatta, e körben azzal érvelt, hogy az elsőfokú bíróság ezen jogszabályi rendelkezések téves értelmezésével állapította meg a felperes megbízási díjra való jogosultságát.

[10] A Hszt. 71. § (1) bekezdésének c) pontja szerint a hivatásos állomány arra alkalmas tagja átmenetileg megbízható a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkör ellátásával, többletfeladatként. Erre figyelemmel az alperes jogszerűen megbízhatta (utasíthatta) a felperest olyan feladatok elvégzésével, amelyek a képzettségéhez, végzettségéhez, szakmai tapasztalatához kapcsolódtak. Az alperesnek az a joga azonban, hogy a felperest a körzeti megbízotti beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére utasíthatja, nem sértheti a felperes kinevezése szerinti beosztását, továbbá az utasítás teljesítése esetén a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát. Ha a hivatásos állomány tagja a megbízást az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett végzi, a többletszolgálatért díjazásra jogosult [Hszt. 71. § (5) bekezdés].

[11] A perben nem volt vitatott az a feladatkimutatás, amelyre tekintettel az elsőfokú bíróság a megbízási díjat a felperes részére megállapította; a vita tárgyát az képezte, hogy az ebben megjelölt feladatok a felperes beosztásába tartoztak-e, és azok elvégzése következtében a felperes jogosulttá vált-e megbízási díjra.

[12] Az alperes alaptalanul érvelt azzal, hogy az egyes beosztásokhoz tartozó feladatok normatív szabályozásának, valamint a közvetlen vezető munkaköri leírásban rögzített feladatokon túli, eseti jellegű feladatok elvégzésére való utasítási jogának a munkaköri leírásban való rögzítésére figyelemmel a járőri, valamint az egyéb, a keresetben megjelölt feladatok végrehajtásával a felperes működési körzetén kívül nem a beosztásától eltérő tevékenységet látott el, ami nem minősül többletfeladatnak. Ahogyan azt a törvényszék ítéletében a töretlen kúriai gyakorlatra hivatkozással helyesen hangsúlyozta, a megbízási díjra jogosultság tekintetében kizárólag az bír relevanciával, hogy az elvégzett feladatok a felperes beosztásához tartoztak-e. Amennyiben a rendszeres tevékenység nem tartozik az adott szolgálati beosztáshoz, az többletfeladatnak minősül, és megbízási díj iránti igényt alapoz meg.

[13] Az elsőfokú bíróság okszerűen jutott arra a következtetésre, hogy a felperes általa megjelölt, a munkáltató egyoldalú utasítása alapján elvégzett feladatai nem tartoztak a kinevezése szerinti körzeti megbízotti beosztásához. Helyesen utalt arra is, hogy a munkáltató esetenként valóban utasíthatja a beosztásához tartozó feladatok mellett más feladatok elvégzésére is, ezzel azonban nem sértheti a kinevezése szerinti beosztását és a beosztástól eltérő feladat tartós ellátása következtében a díjazásra (ellenszolgáltatásra) való jogosultságát.

A munkáltató egyoldalú utasítási jogával csak az állománytáblában rendszeresített beosztáson belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, amelyeket a hivatásos állomány tagja köteles ellátni. A munkakör kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség, jogellenesnek számít az a gyakorlat, amikor a munkáltató a munkakör részének tekinti egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását (Mfv.I.10.751/2016/4., Mfv.II.10.516/2017/4., Kf.VII.39.247/2020/4., Kf.VII.39.389/2021/4.).

[14] A fentieket az alperesnek a Hszt. 13. § (1) és (2) bekezdéseire való hivatkozása nem cáfolta, hiszen a felperes és az alperes közötti hivatásos szolgálati jogviszony önkéntes vállalása nem azonos a többletfeladatokért járó ellentételezésről történő lemondással. A felperes a szolgálati jogviszonyból eredő kötelezettségének eleget tett, amikor az alperes utasításait teljesítve az eredeti beosztásához nem tartozó járőri és egyéb feladatokat is ellátta.

[15] A felperest a körzeti megbízotti feladatainak elvégzése alól – az alperes állításával ellentétben – nem mentesítették, azokat havi szinten el kellett látnia, így a fenti alapvetésnek megfelelően az elsőfokú bíróság a feltárt tényállás alapján okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy a felperes az eredeti szolgálati beosztásának ellátása mellett visszatérő, rendszeresen jelentkező, a beosztásába nem tartozó többletfeladatokat végzett, amelyek – a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (5) bekezdésében foglaltak alapján – a megbízási díjra való jogosultságát megalapozták.

[16] Mindezekre figyelemmel az alperes a jogalap körében tévesen hivatkozott a Hszt. 71. §-ának sérelmére. A megbízási díjra való jogosultság elsőfokú ítéletben történt megállapítása – az alperes álláspontjával szemben – az irányadó jogszabályi rendelkezések helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult.

[17] A megbízási díj mértéke körében az alperes a jogalap tekintetében előadott hivatkozásaira figyelemmel állította az elsőfokú ítélet jogszabálysértő jellegét, az összecszerűség körében megsértett jogszabályi rendelkezést külön nem jelölt meg. Az irányadó ítélkezési gyakorlat szerint a munkáltató mérlegelési jogkörébe tartozó kérdés, hogy az eredeti munkakör mellett ellátott többletfeladatokra tekintettel a megbízási díjat milyen mértékben határozza meg (Kf.VII.37.780/2020/5.). Az alperes nem állapította meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, ezért azt a bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg. Az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap – a keresetben megjelölt hónapok esetében 50%-ában, egyebekben – 100%-ában történő meghatározással a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl. Amennyiben az alperes az elsőfokú bíróság ítéleti mérlegelését nem tartotta megfelelőnek, fellebbezésében – a mérlegelés jogszerűségéhez – be kellett volna mutatnia, hogy az ítélet ezen álláspontja (az összecszerűségi meghatározás), milyen érvek alapján minősül jogszerűtlennek. Azt kellett volna kimunkálnia, hogy az elsőfokú bíróság hol vétett mérlegelési hibát, melyek azok az elemek, körülmények, amelyeket nem vett figyelembe és amelyek – az értékelt körülmények figyelembevételével – más összecszerűségi eredményre vezettek volna. Az alperes azonban az általános vitatás mellett jogszabálysértést nem jelölt meg, ezért a másodfokú bíróság megsértett jogszabályi

rendelkezés nélkül maradt, amikor az ítélet összegszerűségi indokainak helyességét vizsgálta. Ennek perjogi szempontból való jelentőségét pedig az adja, hogy a másodfokú eljárás során a bíróság eljárásának keretét a fellebbezésben foglaltak – a megsértett jogszabályi rendelkezések – adják. Így a jogsértés tényének alperes általi kategorikus, általános tartalmú állítása az elsőfokú bíróság ítéletét (mérlegelését) jogszerűtlenné nem tehetette (Kf.VII.39.549/2021/4.).

[18] A fent kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

[19] Az ítéltábla a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes alperest a felperes másodfokú perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) és 3. § (2), (5) bekezdéseire figyelemmel állapította meg, s ennek során a költség összegét a pertárgy értékére, az ügy bonyolultságára, a felperes által benyújtott fellebbezési ellenkérelem elkészítésének munka- és időigényére, valamint a tárgyaláson kívüli elbírálásra tekintettel határozta meg.

[20] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 39. § (1) bekezdésében és 46. § (1) bekezdésében meghatározott mértékű fellebbezési illeték az alperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában biztosított teljes személyes illetékmentessége folytán a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései értelmében az állam terhén marad. A fellebbezési illeték összege az Itv. 39. § (1) bekezdése és 46. § (1) bekezdése alapján 97.398 forint.

[21] A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 77. §-a értelmében tárgyaláson kívül bírálta el.

[22] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. június 19.

dr. Antal Regina s.k.
a tanács elnöke, előadó

dr. Oláh Zsolt s.k.
bíró

dr. Rác Krisztina s.k.
bíró

